

Consultatieverslag

11/12/2020

Over de consultatie CONS-2020-04 met betrekking tot de wijziging van de tariefmethodologie
2021-2024

Inhoudsopgave

1	Consultatie CONS-2020-04	3
2	Wijzigingen in de regelgeving sinds begin van de consultatie	3
3	Partijen die een reactie hebben ingediend.....	4
4	Verwerking van de zienswijzen.....	4
4.1	Presentatie	4
4.2	Selectie van de zienswijzen	5
4.2.1	Selectie	5
4.2.2	Samenvatting reacties die niet concreet een aanpassing vroegen van het geconsulteerde voorstel	5
4.3	Vertrouwelijkheid van de reacties	6
5	Zienswijzen.....	7
5.1	Zienswijzen m.b.t. afbouw over 2021-2024 van korting op tariefcomponent openbare dienstverplichtingen (ODV) voor exclusief nachtverbruik.	7
5.1.1	Zienswijze 1.	7
5.1.2	Zienswijze 2.	8
5.1.3	Zienswijze 3.	10
5.1.4	Zienswijze 4.	11
5.1.5	Zienswijze 5.	12
5.2	Zienswijzen m.b.t. rendabel deel aardgas voor 2021-2024.	12
5.2.1	Zienswijze 6.	12
5.2.2	Zienswijze 7.	14
5.2.3	Zienswijze 8.	15
6	Wijzigingen aan het geconsulteerde voorstel na consultatie	15
7	Wijzigingen aan de tariefmethodologie 2021-2024 na consultatie	16
7.1	Afbouwpad openbare dienstverplichtingen-tarief exclusief nacht	16
7.2	Rendabel deel aardgas	16

1 Consultatie CONS-2020-04

Met dit document brengen we vanuit de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) verslag uit van onze consultatie CONS-2020-04¹ die liep van 1 oktober t.e.m. 15 november 2020. De publieke raadpleging betrof een voorstel van wijziging van de tariefmethodologie voor distributie van elektriciteit en aardgas voor de reguleringsperiode 2021-2024².

De consultatie werd op 1 oktober 2020 gepubliceerd op de website van de VREG³. Ze werd de dag erna vermeld in de VREG-nieuwsbrieven⁴ voor de energiesector en voor de consumenten en bedrijven. Het document van de consultatie kan op datum van publicatie van voorliggend rapport nog geraadpleegd worden op de website van de VREG.

We vroegen aan belanghebbenden om hun eventuele reacties op de consultatie schriftelijk over te maken. Na afloop van de openbare raadpleging publiceren we een gemotiveerd consultatieverslag, dat het volgende bevat:

- een overzicht van het aantal partijen dat reacties overmaakte, met aanduiding van de naam van de betrokken partijen;
- een overzicht van de gemaakte opmerkingen bij het consultatiedocument, met aanduiding van de naam van de partij(en) die deze opmerking(en) heeft (hebben) gemaakt, voor zover het niet om een opmerking gaat die commercieel gevoelige gegevens of informatie van persoonlijke aard bevat;
- de reactie van de VREG op de gemaakte opmerkingen, waarbij in deze reactie vermeld wordt of de VREG al dan niet of gedeeltelijk akkoord gaat met de opmerking of zienswijze en op welke manier hij hiermee rekening heeft gehouden bij de opmaak van het definitieve document.

2 Wijzigingen in de regelgeving sinds begin van de consultatie

In de consultatietekst CONS-2020-04 (meer bepaald in de par. 5.2 van dit document) hadden we gemeld dat er een procedure liep tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Het ontwerp van decreet werd ondertussen, op 28 oktober 2020, aangenomen in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement en vervolgens, op 30 oktober 2020, bekrachtigd en afgekondigd⁵. In het decreet wordt een artikel 4.1.16/1 ingevoegd⁶, dat luidt als volgt: *“In afwijking van artikel 4.1.13, artikel 4.1.15, en artikel 4.1.16 kan elke aardgasdistributienetbeheerder bij nieuwe grote verkavelingen, waarvan de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden vanaf 1 januari 2021 is aangevraagd, en bij grote appartementsgebouwen, waarvan de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is aangevraagd vanaf 1 januari 2021, alleen nog voorzien in een aansluiting op het*

¹ <http://www.vreg.be/nl/document/cons-2020-04>

² <https://www.vreg.be/nl/tariefmethodologie-2021-2024>

³ <https://www.vreg.be/nl/>

⁴ Archief nieuwsbrieven op <https://www.vreg.be/nl/nieuwsbrieven-archief>

⁵ <https://www.vlaamsparlement.be/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1418699>

⁶ Gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 25 november 2020 (artikel 2020016178, pagina 83002).

aardgasdistributienet in geval van collectieve verwarming via warmtekrachtkoppeling of in combinatie met een hernieuwbaar energiesysteem als hoofdverwarming. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de grootte van de verkavelingen en de appartementsgebouwen die onder de verplichting, vermeld in het eerste lid, vallen, en over de hernieuwbare energiesystemen die hiervoor in aanmerking komen.”

3 Partijen die een reactie hebben ingediend

De door de VREG ontvangen reacties op de consultatie CONS-2020-04 zijn afkomstig van volgende individuen en organisaties:

Partijen die een reactie hebben ingediend	
Distributienetbeheerders	Fluvius System Operator cv namens de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders
Sectoren (7)	Boerenbond vzw
	FEBEG vzw (Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven)
	Flux50 vzw (Ledenorganisatie m.b.t. smart energy)
	ODE Vlaanderen vzw (Vlaamse sectororganisatie voor duurzame energie)
	Samenlevingsopbouw vzw
	Test-Aankoop cv
	ThermoVault bv
Distributienetgebruikers (7)	H.B. - I.B. - H.D. - P.D.N. - J.D. - P.F. - W.H.

4 Verwerking van de zienswijzen

4.1 Presentatie

De zienswijzen worden in dit rapport als volgt voorgesteld en behandeld:

Weergave zienswijzen	
Nummer van de zienswijze	Het volgnummer van de zienswijze.
Zienswijze	De zienswijze aangebracht door de belanghebbende, heel bondig samengevat.
Belanghebbende(n)	De naam (of namen) van de belanghebbende(n) die de zienswijze heeft (hebben) aangebracht.

Samenvatting van de zienswijze	We geven een samenvatting van de zienswijze zoals die door de belanghebbende(n) werd(en) aangebracht.
Reactie VREG op de zienswijze	We geven onze beoordeling van de zienswijze.
Conclusie	Onze conclusie, nl. of het door ons geconsulteerde voorstel al dan niet n.a.v. de zienswijze aangepast hoeft te worden.

4.2 Selectie van de zienswijzen

4.2.1 Selectie

Alle ontvangen reacties op consultatie CONS-2020-04 werden door ons bestudeerd. We ontvingen zo ook opmerkingen of voorstellen die niet concreet tekstueel en inhoudelijk betrekking hadden op de in de consultatie voorgestelde wijziging van de tariefmethodologie 2021-2024. Andere zienswijzen gingen akkoord met ons voorstel en vroegen geen concrete aanpassing. Normaliter behandelen we al deze opmerkingen niet in het consultatieverslag. Voor de laatste groep, die akkoord ging, maken nu wel een uitzondering m.b.t. het onderwerp ‘korting exclusief nachttarief’, om de lezer een beeld te geven van de ontvangen positieve en negatieve reacties.

4.2.2 Samenvatting reacties die niet concreet een aanpassing vroegen van het geconsulteerde voorstel

Wat betreft het rendabel deel aardgasnetuitbreiding stellen ODE Vlaanderen en Flux50 dat er een grotere kosten-reflectiviteit mag toegepast worden, waarbij er een afbouwpad ingevoerd wordt om de socialisering van de kost van netuitbreidingen voor nieuwe aardgasaansluitingen op termijn stop te zetten. Op die manier zal de distributienetgebruiker de substantiële aansluitkost vergelijken met de investeringskosten voor de plaatsing van een warmtepomp of een aansluiting op een warmtenet.

Voor de klanten exclusief nacht merken de twee organisaties op dat een flankerend beleid kan uitgewerkt worden dat zowel bijdraagt aan de energietransitie als de globale energiefactuur van alle Vlamingen kan reduceren. Meer specifiek zien zij kansen voor meer hernieuwbare energie die beter geïntegreerd wordt in het net, extra mogelijkheden tot flexibiliteit en netondersteunende diensten en een beter transitiepad naar duurzamer verwarming. Het geïnstalleerde park aan toestellen die gebruik maken van exclusief nachttarief biedt immers ook een zeer groot potentieel aan flexibiliteit. Als mogelijke flankerende maatregelen vermelden zij:

- Het plaatsen van slechts één digitale meter bij exclusief nachtklanten (i.p.v. twee), met tijdelijke creatie van afzonderlijke klantengroep.
- Indien twee digitale meters, bij capaciteitstarief de gezamenlijke maandpiek (exclusief nachtverbruik plus overige) beschouwen, zo niet verdwijnt de incentive om het verbruik van de elektrische verwarming te beperken op momenten dat er een afnamepiek is op andere afname-toestellen en wordt de synchrone piek verhoogd.
- Het zelfverbruik van zonnestroom voor exclusief nacht afnemers stimuleren door het mogelijk maken om op elk moment van de dag te verbruiken met de

accumulatieverwarming. In de wintermaanden kan een hoog percentage zelfverbruik bereikt worden door sturing van de elektrische verwarming.

- Stimulansen voorzien voor geautomatiseerde netondersteuning, flexibiliteit en afname bij negatieve prijzen m.b.v. het energiepotentieel in de klassieke toestellen zoals warmwaterboilers en accumulatieverwarming, eventueel ook tarifair.
- Vermijden dat eigenaars met accumulatieverwarming de synchrone afnamepiek verhogen, door ze tarifair aan te moedigen en toe te laten te verbruiken op de dalmomenten tijdens de dag.
- Naast financiële ondersteuning voor (hogere) kost van overschakeling van accumulatieverwarming op warmtepomp of warmtepompboiler, ook steun bieden voor overschakeling op warmtenet.

ThermoVault vulde de bemerkingen van ODE en Flux50 aan met enkele specifieke opmerkingen op de tariefmethodologie m.b.t. stimulansen voor netondersteuning en energie-efficiëntie.

Via de reacties van Test-Aankoop, Samenlevingsopbouw en ThermoVault ontvingen we ook het verzoek tot het verschaffen van bijkomende informatie over de concrete tarifaire impact van de gewijzigde tariefmethodologie voor de verschillende verbruiksprofielen. Enerzijds is dit moeilijk omdat distributienettarieven pas tot stand komen na omzetting door een distributienetbeheerder van een door de VREG toegelaten jaarbudget aan endogene en exogene kosten, in een tariefvoorstel naar klantengroepen en kostencategorieën, en berekend op relevante afzetvolumes. We kunnen daarom nu nog niet zeggen welke eenheidstarieven er in 2022 concreet van toepassing zullen zijn. Anderzijds zullen we in 2021 meer gedetailleerde informatie publiek aanbieden, aanvullend bij de eerdere simulaties tijdens de voorgaande consultatie over de tariefmethodologie 2021-2022 (CONS-2020-03).

4.3 Vertrouwelijkheid van de reacties

Het Energiedecreet⁷ stipuleert over de bescherming van vertrouwelijke informatie het volgende voor wat de publicatieverplichtingen van de VREG inzake de tariefmethodologie betreft:

“Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, het geheel van de stukken met betrekking tot het overleg met de distributienetbeheerders, het gemotiveerd consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht voor de motivering van de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie.”

We hebben alle reacties *in concreto* beoordeeld, en geoordeeld dat geen enkele reactie informatie bevat met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, leveranciers of de netgebruikers.

Onverminderd titel II, hoofdstuk 3 van het Bestuursdecreet, vermelden we dat daarnaast het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en meer bepaald de bepalingen daarin inzake de toegang tot bestuursdocumenten⁸ (de zgn. passieve openbaarheid van bestuur) van toepassing zijn, voor wat betreft de toegang tot de documenten die de VREG bezit en die deze laatste niet verplicht is te publiceren op grond van het Energiedecreet (verhoogde actieve openbaarheid). Met andere

⁷ Artikel 4.1.31, §4 Energiedecreet.

⁸ Zie titel II, hoofdstuk 3 Bestuursdecreet.

woorden kan eenieder bij de VREG een aanvraag tot openbaarmaking van die (niet verplicht te publiceren) documenten indienen. Bij de beoordeling van deze aanvraag respecteert de VREG de uitzonderingen op de openbaarheid van bestuursdocumenten, zoals voorzien in art. II.33 e.v. Bestuursdecreet.

5 Zienswijzen

5.1 Zienswijzen m.b.t. afbouw over 2021-2024 van korting op tariefcomponent openbardienstverplichtingen (ODV) voor exclusief nachtverbruik.

5.1.1 Zienswijze 1.

Zienswijze	Geen bezwaar tegen tragere afbouw van korting en dus tragere stijging van het tarief.
Belanghebbenden	FEBEG, Fluvius, Flux50, ODE Vlaanderen, Samenlevingsopbouw, Test-Aankoop

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbenden

Flux50 en Ode Vlaanderen begrijpen dat het afbouwpad voor de korting vanuit sociaal oogpunt best trager verloopt dan aanvankelijk werd beslist, zodat er geen grote tarifaire schokken zijn en omdat een deel van de woningen met accumulatieverwarming huurwoningen zijn, waar er een split-incentive⁹ is. Mits bijkomende flankerende maatregelen kan het afbouwpad eventueel nog bijgestuurd worden. Ze wijzen erop dat, indien het tarief op korte termijn te snel zou stijgen, de klanten meestal voor aardgas zullen kiezen ter vervanging van hun elektrische verwarming. Dergelijke lock-in voor aardgasverwarming moet vermeden worden.

Test-Aankoop schaart zich achter de voorgestelde wijziging. Ze stelt vast dat volgens het geconsulteerde voorstel de afbouw van de korting minder bruusk zal zijn voor de consument met exclusief nachtverbruik. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan het standpunt van Test-Aankoop om te komen tot een meer stelselmatige afbouw van het voordeel. De organisatie brengt daarbij haar reactie op consultatie CONS-2020-03 over de tariefmethodologie 2021-2024 in herinnering, waarbij ze o.a. stelt dat een overgang naar energie-efficiëntere verwarmingstechnologieën niet voor iedereen technisch of financieel haalbaar is en er een risico is op toename van de energiearmoede.

Samenlevingsopbouw stelt in het algemeen tevreden te zijn met de tragere afbouw van de korting voor het exclusief nachttarief maar blijft erg bezorgd over de consequenties van de afbouw voor afnemers die verwarmen met accumulatieverwarming (zie ook haar zienswijze bij par. 5.1.2). Vooral afnemers die in huizen van de jaren '70 wonen, niet geïsoleerd en met verouderde accumulatie toestellen, hebben een hoog verbruik, van 12.500 kWh tot 25.000 kWh. Aardgas, pellets of mazout zou niet hun alternatief worden maar wellicht een warmtepomp. Maar

⁹ N.v.d.r. dit is het geval waarbij een eigenaar-verhuurder de kosten van de investering of renovatie draagt en de huurder geniet van de aldus gecreëerde kostenbesparingen. RAPP-2020-22

als de woning slecht geïsoleerd is en geen zonnepanelen heeft, is dit voor veel mensen een onbetaalbare oplossing. Bij verhuring is er de split-incentive.

FEPEG beoordeelt het voorstel om het afbouwpad van de tarifaire korting trager te laten verlopen als een goede zaak, zeker vanuit de invalshoek van de betrokken klanten waardoor op die manier tariefschokken worden vermeden. Ook vanuit de invalshoek van de leverancier is er een positieve impact daar er door deze geleidelijke afbouw minder risico wordt gelopen op een oninbare vordering.

De distributienetbeheerders hebben geen bezwaren tegen het voorstel van de VREG om de termijn van afbouw van het tarifair voordeel te verlengen.

Reactie op de zienswijze

We nemen kennis van de zienswijzen, die concreet geen aanpassing vragen van het geconsulteerde voorstel tot wijziging van de tariefmethodologie 2021-2024.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.1.2 Zienswijze 2.

Zienswijze	Bezwaar. Vertraging afbouw korting is niet voldoende voor getroffen klanten.
Belanghebbenden	Samenlevingsopbouw, H.B., I.B., H.D., P.D.N., P.F., W.H.

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbenden

Samenlevingsopbouw meent anderzijds, naast haar zienswijze onder par. 4.1.1, dat hoe dan ook een prijsstijging voor financieel zwakke afnemers vermeden of gecompenseerd moet worden. De organisatie herhaalt haar twee opmerkingen bij de eerdere consultatie van de VREG, nl. dat deze mensen soms hoge afnamepieken trekken, waardoor hun capaciteitstarief ook hoog kan worden en dat de wijze van tarifiering transparant moet zijn voor gezinnen zodat ze weten hoe ze hun gedrag kunnen aanpassen.

Belanghebbende H.B. brengt argumenten aan om de huidige korting voor exclusief nacht te behouden. De toestellen op uitsluitend nacht zullen ook na de kernuitstap nog nut hebben, omdat een zeker onevenwicht zal blijven bestaan tussen nachtelijke productie en verbruik, omdat de vraag 's nachts daalt en de productie door bv. windenergie aanhoudt. De afbouw van de korting houdt een (verdere) verzwaring in van de energierekening van ca. 180.000 gezinnen. Dezelfde elektrische verwarming behouden op groene stroom is milieu- en klimaatvriendelijk, terwijl omschakeling naar warmtepomp-alternatieven voor de getroffen en duur en omslachtig kan zijn, waardoor ze eerder kunnen overschakelen op fossiele brandstoffen, net tegen de energietransitie in. Het gaat volgens H.B. ook maar over 5% van het totale kWh-verbruik op laagspanning.

Distributienetgebruiker I.B. ziet de afbouw van de korting als een afstraffing van de vele mensen die met accumulatie verwarmen. Hij wijst erop dat de accumulatietechnologie al decennia bestaat en het vroeger zwaar gepropageerd werd. Hij ziet behoud en inzet mogelijk van deze toestellen op de dode momenten van de dag, om overtollige stroom op te slaan onder de vorm van warmte. Bij afschaffing van het nachttarief zal het verbruik switchen naar de dag met hogere belasting van het net. De bestaande toestellen kunnen aangedreven worden met stroom uit CO₂-vrije energiebronnen. Hij ziet een vervanging in een woning door een lucht-lucht warmtepomp niet als een weloverwogen investering, wegens daarmee gepaard gaande financiële, technische en omgevingsdrempels (geluid).

Belanghebbende H.D. heeft een woning met vloerverwarming via accumulatie op exclusief nachttarief. Hij wijst erop op dat de bestaande vloerverwarming gebaseerd op ingegoten weerstanden niet kan omgebouwd worden tot een ander verwarmingssysteem, tenzij door het maken van grote financiële kosten. De stijging van het tarief exclusief nacht betekent voor H.D. niet alleen een prijsstijging voor de verwarmingskosten maar verlaagt tegelijk de latere waarde van het pand op de markt.

Distributienetgebruiker P.D.N. gaat niet akkoord met een verhoging van het tarief uitsluitend nacht openbaredienstverplichtingen. Mensen die elektrisch verwarmen met een grote component exclusief nachttarief, krijgen een buitensporige kostenstijging die helemaal niet billijk is. De korting zou 100% moeten zijn voor exclusief nachtverbruik. Een evenwichtige verdeling van de kosten openbaredienstverplichtingen zou gebaseerd moeten zijn op het verbruik van de distributienetgebruikers over de normale en stille uren. Anderzijds merkt de belanghebbende op dat gezamenlijke impact van het exclusief nachtverbruik maar een kleine fractie blijkt uit te maken van het globale elektriciteitsverbruik. In het algemeen zouden de niet-netgerelateerde kosten niet via de elektriciteitsnettarieven mogen doorgerekend worden.

Belanghebbende P.F. stelt zich de vraag, aangezien het exclusief nachtverbruik slechts 5% van de kWh afname op laagspanning is, waarom men de ODV-kWh korting wil afbouwen. Hij heeft zelf in de eigen woning over een periode van 3 jaar de verwarming op exclusief nacht vervangen door alternatieve verwarming in combinatie met een PV-installatie. Maar voor een deel van de woningen met exclusief nachtverbruik, nl. deze bij inwoners die 80-plus zijn, beschouwt hij een energetische renovatie als een onmogelijke en soms een zinloze opdracht. Het zal pas gebeuren na een overdracht of verkoop van de woning. P.F. vraagt daarom om de 75% korting te behouden tot definitieve sluiting van de kerncentrales.

Distributienetgebruiker W.H. vraagt zonder meer om de (korting op de) nachttarieven te behouden.

Reactie op de zienswijze

In de consultatie stelden we een alternatieve, in de tijd tragere afbouw voor van de korting t.o.v. het snellere afbouwpad in de tariefmethodologie 2021-2024. We nemen hier kennis van verschillende standpunten die redenen zien om de korting nog trager af te bouwen, te behouden of ze zelfs groter te maken. In die zin ondersteunen deze voorstellen minstens de richting die we wensten in te slagen met het geconsulteerde voorstel.

We verwijzen in eerste instantie naar onze reactie in het eerdere consultatieverslag RAPP-2020-17¹⁰ op de zienswijze nr. 23 aldaar over de nieuwe tariefmethodologie 2021-2024, die betrekking

RAPP-2020-22

¹⁰ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2020-17>

had op klanten met exclusief nachtverbruik. We zagen toen geen argumenten om de aanpak in de voorgestelde tariefmethodologie te wijzigen. Ook de zienswijzen die nu worden aangebracht, zoals hierboven vermeld, brengen geen elementen aan die ons kunnen overtuigen om ons standpunt te wijzigen.

We wijzen er ook op dat de tariefcomponent openbardienstverplichtingen slechts een onderdeel is van de globale energiefactuur van de distributienetgebruiker. De evolutie van de korting op exclusief nacht wordt één van de elementen die de evolutie van de netfactuur van klanten zullen bepalen.

We erkennen dat de accumulatie toestellen ook op andere momenten van de dag zouden kunnen ingezet worden, indien zij niet meer op exclusief nachtstroom draaien. In par. 3.2 werden enkele mogelijke flankerende maatregelen opgesomd, aangebracht door ODE Vlaanderen en Flux50, om deze toestellen te behouden en ze nuttig te integreren binnen de energietransitie. We zien dit echter eerder als een argument voor de door de VREG voorgestelde tariefshift met afbouw van het nachtelijke tariefvoordeel voor exclusief nacht.

Tot slot erkennen we dat de kosten van openbardienstverplichtingen van de distributienetbeheerder niet gerelateerd zijn aan de kosten voor het intrinsieke netbeheer en dus de impact van het gebruik van het net door de distributienetgebruiker. Het afzetvolume exclusief nacht op laagspanning is misschien ook relatief beperkt, zoals belanghebbenden opmerken. Maar dit alles is weinig of niet relevant t.o.v. het feit dat distributienettarieven een concrete signaalfunctie hebben naar distributienetgebruikers toe. Tarieven geven door hun hoogte, soort tariefdrager en tariefperiode, informatie over hoe men door eigen gedrag zijn of haar netfactuur kan beïnvloeden. De huidige korting op het tarief openbardienstverplichtingen was en is voor klanten een aanmoediging tot nachtelijk stroomverbruik. We zien echter op termijn geen reden om dit gedrag verder te promoten en oordelen dat een geleidelijke afbouw van de korting daarom gerechtvaardigd is.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.1.3 Zienswijze 3.

Zienswijze	Bezwaar. Tariefmethodologie 2021-2024 niet aanpassen, m.a.w. tarief exclusief nacht niet trager laten stijgen
Belanghebbende	J.D.

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Belanghebbende J.D. is werknemer bij een onderneming die milieuvriendelijke en energiebesparende verwarmingssystemen aanbiedt die hoofdzakelijk werken op duurzame energie. Hij stelt voor om het (snellere) afbouwplan voor de tarifaire korting in de tariefmethodologie te behouden. Het tarief bepaalt mee de terugverdientijd van een lucht/lucht warmtepomp t.o.v. accumulatieverwarming en warmtepompboiler t.o.v. elektrische boiler op

exclusief nachttarief. In het alternatieve afbouwpad is de terugverdientijd niet meer interessant van dergelijke duurzame oplossingen en zal pas in veel latere fase naar goedkopere oplossingen gezocht worden.

Reactie op de zienswijze

We begrijpen dat de beslissing over de uitvoering van een investering minder of soms niet meer interessant wordt wanneer de verwachte opbrengsten (in dit geval de tarifaire besparingen) kleiner worden. De klanten exclusief nacht met accumulatieverwarming die overschakelen op een alternatief verwarmingssysteem zouden bij een tragere afbouw van de tarifaire korting minder kunnen besparen op hun elektriciteitsdistributietarief. We wensen de verwachte impact van de afbouw van de korting toch te nuanceren en verwijzen hieromtrent naar onze reactie bij zienswijze nr. 2. We verwachten ook dat er ook nog andere elementen en motieven bij dergelijke beslissing komen kijken, zoals het feit dat een energetische renovatie ook kan kaderen binnen het plan van een algemene renovatie van een pand.

We stellen vast dat andere belanghebbenden vragen om de afbouw van de korting langzamer te laten verlopen, zodat afnemers die wensen te investeren, zich hierop beter kunnen voorbereiden (zienswijze nr. 1) en bijvoorbeeld niet onmiddellijk voor aardgas zouden kiezen.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.1.4 Zienswijze 4.

Zienswijze	Hoger exclusief nachttarief om distributienetbeheerders extra inkomsten te geven.
Belanghebbende	I.B.

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Belanghebbende I.B. veronderstelt dat de verhoging van het exclusief nachttarief zijn oorzaak zou vinden in het zoeken naar bijkomende inkomsten voor de distributienetbeheerders. Zij hebben niet tijdig geïnvesteerd in de distributienetten en die nalatigheden worden nu verhaald op de consument.

Reactie op de zienswijze

Een hoger tarief leidt bij eenzelfde afname van het net inderdaad tot meer inkomsten voor de distributienetbeheerder uit dat tarief. Echter, zijn geheel van inkomsten uit distributietarieven staat onder toezicht van de VREG, gereguleerd m.b.v. de tariefmethodologie. Globaal doet de distributienetbeheerder geen voordeel met de in de consultatie voorgestelde tariefstijging.

We verduidelijken dit verder. De tariefmethodologie voorziet dat de distributietarieven worden bepaald door middel van een jaarlijks tariefvoorstel, waarbij de distributienetbeheerder

een door de VREG gelimiteerd budget aan middelen ter beschikking krijgt. De tariefstructuur is in het tariefvoorstel een middel om dat budget te vertalen naar tarieven voor distributienetgebruikers. Een wijziging aan deze structuur, bijvoorbeeld door een meer geleidelijke afbouw van een korting op de component openbaardienstverplichtingen voor verbruik exclusief nacht, heeft geen invloed op de uit de distributienettarieven toegelaten inkomsten van de distributienetbeheerder in dat jaar. In die zin is de voorgestelde wijziging in hoogte van de distributienettarieven niet belangrijk voor het financieel management door de netbeheerder.

De aanpassing van het tarief is m.a.w. niet bedoeld voor de distributienetbeheerder. De distributienettarieven hebben wel een signaalfunctie voor de distributienetgebruiker.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.1.5 Zienswijze 5.

Zienswijze	Wijzigt tarifair effect tussen de netgebieden?
Belanghebbende	Samenlevingsopbouw

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Samenlevingsopbouw verwijst naar de vermelding in het consultatiedocument dat het maximale verschil t.a.v. de huidige tariefmethodologie 2021-2024 ongeveer 1 eurocent per kWh bedraagt voor afname via exclusief nacht. Wat met de regionale verschillen ?

Reactie op de zienswijze

Het kWh-tarief openbaardienstverplichtingen verschilt vandaag tussen netgebieden. In lijn met deze variaties zal dan ook het tarifair verschil tussen het bestaand en voorgesteld alternatief afbouwpad korting exclusief nacht tussen distributienetbeheerders variëren. Op basis van de nu beschikbare gegevens schatten we dat het verschil bij alle distributienetbeheerders op afgerond op 1 eurocent per kWh blijft.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.2 Zienswijzen m.b.t. rendabel deel aardgas voor 2021-2024.

5.2.1 Zienswijze 6.

Zienswijze	Overgangperiode nodig om land- en tuinbouwbedrijven te laten overschakelen van stookolie op aardgas.
Belanghebbende	Boerenbond vzw

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Momenteel hebben Boerenbond en Fluvius een samenwerking lopen om bedrijven die nog op zware stookolie verwarmen te stimuleren om over te schakelen op aardgas, wat gepaard gaat met een beduidend lagere CO₂-uitstoot. De land- en tuinbouwbedrijven hebben bij pieken hoge warmtevragen die bijvoorbeeld niet met een warmtepomp kunnen worden ingevuld. Een overstap op aardgas is daarom de beste keuze, zowel wat betreft economisch perspectief als vanuit klimaat oogpunt. De bedrijven die nu nog overschakelen op aardgas plaatsen doorgaans geen WKK. Door de nu voorgestelde verlaging van de lengte van het rendabel deel aardgas (vandaag 100 m wordt nog 19 m) komt de rendabiliteit van die omschakeling naar aardgas in het gedrang, waardoor bedrijven die geïnteresseerd zijn in aardgas alsnog kunnen besluiten hun bedrijven op zware stookolie te blijven verwarmen. Zodoende heeft deze aanpassing van het rendabel deel aardgas een negatief effect op de reductie van broeikasgassen.

Boerenbond pleit voor een overgangperiode, m.a.w. om niet direct vanaf 1 januari 2021 voor nieuwe aansluitingen te rekenen met het lager rendabel deel aardgas van 19 meter. Een aantal bedrijven is zich nog aan het oriënteren. Zij hebben bijvoorbeeld een offerte bij de aardgasdistributienetbeheerder opgevraagd, maar deze nog niet getekend omdat zij nog niet de juiste vergunning hebben voor hun project. De samenwerking tussen Boerenbond en Fluvius loopt verder in 2021.

De belanghebbende vraagt ook om de door Fluvius gehanteerde afschrijvingstermijnen in de berekening van de lengte van het rendabel deel te herbekijken en te verlengen in functie van de veel langere afschrijvingstermijnen die in de land- en tuinbouwsector gebruikelijk zijn.

Reactie op de zienswijze

Fluvius System Operator bevestigde ons dat hij samenwerkt met Boerenbond om tuinders en landbouwbedrijven te motiveren om over te stappen op aardgas als vervanging van stookolie. Fluvius adviseert en onderzoekt hoe de bedrijven optimaal de gevraagde aansluiting zouden kunnen krijgen. Fluvius deelde ons mee dat een fonds (via Fluxys) tussenkomt in de omschakelingskosten.

De tarieven in een offerte van Fluvius blijven normaal geldig gedurende 6 maanden, ook al gaat die periode over de jaarwisseling heen. Bij een verlenging van de offerte wordt ze, bij overgang naar een nieuw jaar, bijgewerkt volgens de laatste prijzen. Aldus zouden de geïnteresseerde bedrijven nog dit jaar een offerte kunnen vragen op basis van de huidige, mogelijk gunstigere tarieven of op een al gemaakte offerte ingaan.

We zien geen mogelijkheid om de huidige lengte van het rendabel deel bij niet-residentiëlen nog tijdelijk te behouden in of vanaf 2021. De distributienetbeheerders hebben een nieuwe rendabiliteitsberekening gemaakt volgens objectieve en transparante werkwijze. Zoals werd bepaald in de tariefmethodologie, wordt het rendabel deel telkens per reguleringsperiode vastgelegd. Het is dus noodzakelijk om nu een update uit te voeren voorafgaand aan het begin

van de nieuwe reguleringsperiode vanaf 1/1/2021. We begrijpen dat omschakeling van stookolie op aardgas de hoeveelheid broeikasgassen kan reduceren maar zien geen verband met de bepalingen in de regelgeving m.b.t. het rendabel deel.

Wat betreft de door Fluvius gehanteerde afschrijvingstermijn merken we op dat de rendabiliteit wordt beïnvloed door het geheel van parameters die de inkomsten en uitgaven van de distributienetbeheerder bij een netuitbreiding t.g.v. een aanvraag tot aansluiting doorheen de tijd bepalen. Fluvius heeft hiervoor zo objectief mogelijk gebruik gemaakt van een gewogen gemiddelde verbruik over de diverse aansluitcapaciteiten en van een statistische verdeling van het percentage dossiers i.f.v. de uitbreidingslengte. Een uniforme, niet-discriminatoire terugverdientijd van 5 jaar bij de categorie van niet-residentiële aanvragers lijkt ons geoorloofd en in overeenstemming met het hogere risico dat de distributienetbeheerder loopt wat betreft de mate van zekerheid over de recuperatie van de gemaakte kosten met de latere tarifaire inkomsten.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.2.2 Zienswijze 7.

Zienswijze	Behoud het huidige (grotere) rendabel deel als stimulans voor aardgas voor residentiële, i.p.v. stookolie.
Belanghebbende	FEBEG

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

FEBEG vindt het geen goede zaak dat er geen tussenkomst door de distributienetbeheerder meer zou zijn bij een netuitbreiding of -versterking voor een aansluitingsaanvraag door een residentiële klant. Dit zal de klanten tegenhouden om de nodige investering voor aardgas te doen. FEBEG vraagt dan ook dat de huidige bepaling (12,5 m/perceel) zou behouden blijven tot 2024. Aardgas blijft immers de fossiele brandstof met de laagste CO₂-uitstoot per kWh. Bovendien heeft aardgas een belangrijk potentieel om verder te vergroenen bijvoorbeeld via bijmenging van biomethaan of groene of blauwe waterstof. FEBEG vraagt dit des te meer daar de Vlaamse regeringsverklaring eveneens stelt dat in woningen, waarvoor een aardgasnet in de straat ligt, vanaf 2021 een bestaande stookolieketel niet meer kan vervangen worden. Voor FEBEG is het belangrijk eveneens aandacht te hebben voor de betaalbaarheid van de gasaansluiting voor de afnemer.

Reactie op de zienswijze

We begrijpen de opmerkingen maar stellen vast dat volgens de geactualiseerde rendabiliteitsberekening door Fluvius er geen tussenkomst door de aardgasdistributienetbeheerder meer mogelijk is bij een netuitbreiding of -versterking in het kader van een residentiële aanvraag tot aansluiting. Immers pas na 15 jaar zou zo'n nieuwe huishoudelijke aansluiting voldoende tarifaire inkomsten opleveren voor de distributienetbeheerder om zijn eenmalige en lopende uitgaven te recupereren. We beschouwen

die termijn als redelijk volgens het risico voor de distributienetbeheerder. Een tussenkomst door de distributienetbeheerder zou die termijn verlengen.

We begrijpen dat er een verschil is tussen aardgas en stookolie voor wat betreft de productie van broeikasgassen, maar we zien dit losstaand van de regelgeving m.b.t. het rendabel deel, dat wordt opgevat vanuit het (financieel) standpunt van de distributienetbeheerder.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.2.3 Zienswijze 8.

Zienswijze	Verduidelijking aanbrenge n m.b.t. uitzonderlijke >100 m ³ n/h aansluitingen op residentieel lage- of middendruknet.
Belanghebbende	Fluvius

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Fluvius stelt voor om in de tekst van de tariefmethodologie de in de consultatie voorgestelde bepaling “uitzonderlijk meer dan 100 m³n/h” voor aansluitingen van niet-residentiële klanten op een residentieel lage- of middendruknet aldus te verduidelijken: “Uitzonderlijk meer dan 100 m³n/h indien door een studie, gemaakt door de distributienetbeheerder deze aansluiting geen negatieve impact heeft op de leveringsdruk van het verdere netsegment.”

Reactie op de zienswijze

Het leek ons evident dat het aan de aardgasdistributienetbeheerder toebehoort om te oordelen wanneer een aansluiting voor meer dan 100 m³n/h afname mogelijk is op een residentieel lage- of middendruknet. We hebben geen bezwaar om de technische verduidelijking toe te voegen aan de tekst.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 aan de zienswijze moet aangepast worden. Bij de woorden “uitzonderlijk meer dan 100 m³n/h” wordt de voetnoot toegevoegd “indien door een studie, gemaakt door de distributienetbeheerder deze aansluiting geen negatieve impact heeft op de leveringsdruk van het verdere netsegment”.

6 Wijzigingen aan het geconsulteerde voorstel na consultatie

Op basis van zienswijze nr. 8 oordelen we dat we het geconsulteerde voorstel van wijziging van de tariefmethodologie 2021-2024 als volgt moeten aanpassen. Aan de woorden “uitzonderlijk meer dan 100 m³n/h” voegen we de voetnoot “indien door een studie, gemaakt door de distributienetbeheerder deze aansluiting geen negatieve impact heeft op de leveringsdruk van het verdere netsegment” toe.

7 Wijzigingen aan de tariefmethodologie 2021-2024 na consultatie

Na de verwerking van alle ontvangen reacties op de consultatie CONS-2020-04 concluderen we dat de tariefmethodologie 2021-2024 tekstueel als volgt kan aangepast worden (zie verder par. 6.1 en 6.2).

7.1 Afbouwpad openbaredienstverplichtingen-tarief exclusief nacht

Wijziging van een percentage in par. 10.2.1 (voor jaar 2021):

*“Het tarief openbaredienstverplichtingen wordt aangerekend per kWh afname. Het belang van het tarief nam toe in 2011, toen de eerste kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor de opkoop van steuncertificaten werden doorgerekend. De distributienetbeheerders gaven vanaf toen voor deze tariefcomponent 50 tot 100% korting voor de kWh afname via exclusief (uitsluitend) nacht. Vanaf 2015, onder toezicht door de VREG, werd de korting bij alle distributienetbeheerders gezet op 75%. De historische korting op het kWh-tarief openbaredienstverplichtingen voor afname exclusief nacht wordt in deze reguleringsperiode afgebouwd. De korting bedraagt **70%** in 2021 en daalt nadien verder (voor 2022-2024 zie par. 11.5.3).”*

Wijziging van drie percentages in par. 11.5.3 pt. 13 (voor jaren 2022-2024):

*“De historische korting op het kWh-tarief openbare dienstverplichtingen (ODV-kWh_{ofn} in Tabel 13) voor afname exclusief nacht wordt in deze reguleringsperiode afgebouwd (par. 10.2.1). De korting bedraagt nog **60%** in 2022, **50%** in 2023 en **40%** in 2024.”*

7.2 Rendabel deel aardgas

In par. 9.4 ‘Rendabel deel aardgas’ wordt de tekst volledig vervangen. De titel wijzigt in “Rendabel deel aardgas 2021-2024”. De nieuwe tekst is als volgt.

“Overeenkomstig de bepalingen in Art. 4.1.16 van het Energiedecreet, moet de VREG beslissen over het rendabel deel van de kosten voor de aanleg van een gasleiding op het openbaar domein tussen het aardgasdistributienet en de wooneenheid, het gebouw of de verkeering. De VREG hield hierover in 2020 een publieke consultatie¹¹.

RAPP-2020-22

¹¹ Consultatie CONS-2020-04 op <https://www.vreg.be/nl/afgesloten-consultaties>

Het rendabel deel wordt uitgedrukt in een bepaald gedeelte van de aan te leggen toevoerleiding op openbaar domein, uitgedrukt in meter, dat ten laste is van de aardgasdistributienetbeheerder.

De aardgasdistributienetbeheerder neemt bij een aanvraag tot aansluiting van een niet-residentiële klant (> 10 m³n/h t.e.m. 100 m³n/h en uitzonderlijk¹² meer dan 100 m³n/h) 19 meter ten laste van de lengte van de aan te leggen toevoerleiding in het openbaar domein tussen het bestaande residentiële lage- of middendruknet en de plaats van de aansluiting van het gebouw.

De aardgasdistributienetbeheerder kan geen rendabel deel ten laste nemen indien er een netuitbreiding of -versterking nodig is voor de aansluiting van een residentiële klant, ook niet wanneer de wooneenheden gezamenlijk aansluiten onder de vorm van een verkaveling of een appartementsgebouw.”

---

¹² Indien door een studie, gemaakt door de distributienetbeheerder deze aansluiting geen negatieve impact heeft op de leveringsdruk van het verdere netsegment. RAPP-2020-22